

Beslutningsforslag nr. **B 92**

Folketinget 2012-13

Fremsat den 2. april 2013 af Per Clausen (EL), Stine Brix (EL) og Frank Aaen (EL)

Forslag til folketingsbeslutning om et nationalt indeks for livskvalitet

Folketinget opfordrer regeringen til at udvikle et nyt indikatorsæt for samfundsudviklingen, hvor livskvalitet og velfærd sættes i centrum, og som på sigt kan erstatte BNP som en reel målestok for, hvordan udviklingen er i Danmark.

Bemærkninger til forslaget

I mange år har det økonomiske indeks BNP (bruttonationalproduktet) været brugt som den vigtigste målestok for, hvordan det går med udviklingen i et land. Men i et rigt og højt udviklet land som Danmark er der ikke længere en entydig sammenhæng mellem vækst i bruttonationalprodukt og øget velfærd, lykke og livskvalitet. Det giver derfor ikke længere mening at anvende BNP som hovedindikator for samfundsudviklingen.

Sådan har det ikke altid været. De høje vækstrater i 60'erne og den markant stigende velstand var helt afgørende for opbygningen af velfærdssamfundet og for etableringen af en rimelig levestandard for alle. Men denne entydige sammenhæng mellem vækst og velfærd er ikke eviggyldig. F.eks. fremgår det af »World Database of Happiness«, at den økonomiske vækst, der har fundet sted siden 70'erne, ikke har bidraget til at gøre danskerne lykkeligere. Dette kan skyldes, at de menneskelige behov langt fra udelukkende er materielle, men at mennesker – efter at have opnået materiel velstand op til et givent niveau – får andre behov, hvormed andre aspekter af tilværelsen, som f.eks. lighed, social tryghed og socialt samvær, spiller en større rolle for oplevelsen af lykke og livskvalitet.

Hvor væksten siden 70'erne ikke har haft betydning for befolkningens lykke og livskvalitet, har den til gengæld haft stor betydning for bæredygtigheden. Det er nemlig i den periode, at verdensøkonomien for alvor er kommet på kollisionskurs med klodens ressourcegrundlag, i og med der forbruges mere til at understøtte vækstmotoren, end jordkloden har kunnet understøtte af ressourcer og biokapacitet. Konsekvenserne er tydelige, idet vi står i en hastigt voksende kli-

makrise og ressourcekrise, som kun forværres ved øget økonomisk vækst fremmet af det ensidige fokus på udviklingen af BNP.

I den aktuelle situation er den største udfordring ikke at skabe økonomisk vækst. Udfordringen er derimod at sikre, at den danske økonomi bliver langtidsholdbar, hvilket forudsætter, at vi gennemfører en omfattende grøn omstilling af vores samfund – en omstilling, der bringer os inden for de grænser, der sættes af miljø og ressourcer. Som led i den grønne omstilling er det samtidig nødvendigt, at der udvikles nye indikatorer, der kan indikere, om den udviklingsvej, vi vælger, er på rette spor i forhold til en bredere definition af vores velfærdssamfund. BNP-begrebet kan ikke bruges hertil.

Et sådant indikatorsæt eller indeks skal kunne anvendes til at vurdere, om samfundet udvikler sig i en positiv retning, når det kommer til befolkningens velfærd og livskvalitet. Ydermere kan indikatorsættet være vejledende for politikudviklingen, på samme måde som BNP har været hidtil.

Et indeks for livskvalitet skal bl.a. indeholde kvantificerbare sociale indikatorer, der afspejler, hvordan befolkningen trives, når det f.eks. kommer til psykisk velbefindende, børns trivsel, fysisk helbred, lighed i samfundet m.v. Til at udvælge nye indikatorer foreslår Enhedslisten, at der tages udgangspunkt i det forslag, Enhedslisten stillede i 2011 om et lykkeindeks, jf. B 86, folketingsåret 2010-11, 1. samling, samt i den lykkeforskning, der er tilvejebragt i de senere år og i FN's »World Happiness Report«.

Skriftlig fremsættelse

Per Clausen (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om et nationalt indeks for livskvalitet.

(Beslutningsforslag nr. B 92)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.